

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas No:1968/19

Karar No:1968/16

Karar tarihi:6/6/1968

Resmi Gazete tarih/sayı:30.7.1968/12963

İtiraz eden : Gdl Asliye Ceza Hâkimi

İtirazın konusu : 1412 sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 3006 ve 3207 sayılı Kanunlarla değiştirilen 124. maddesinde yer alan ve sorgu hâkimi kararlarının, asliye ceza mahkemesi başkanının veya hâkimin onayı ile tekemmül edeceğine ilişkin bulunan hükmün, Anayasa'nın 132. maddesine aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmiştir.

Olay:

Sanıklar hakkında, gasp suçuunu işledikleri iddiasıyla, Gdl Sorgu Hâkimliğine kamu dâvası açılmış, sorgu hâkimi yaptığı ilk soruşturma sonucunda, son soruşturmanın açılmasını haklı gösterecek hiğbir delil elde edilmediği gerekęesiyle, bütün sanıkların yargılanmalarının nlenmesine karar vermiş ve bu kararını, onamak üzere, bağlı olduğu asliye ceza hâkimine göndermiştir. Asliye ceza hâkimi de Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun olayla ilgili 124. maddesinin ikinci fıkrası hükmünün, Anayasa'ya aykırı olduğu kanısı ile, iptali için Anayasa Mahkemesine baş vurulmuştur.

İnceleme:

Anayasa Mahkemesi iğtzğnn 15. maddesine göre yapılan ilk incelemede;

İşin niteliği bakımından başka güne bırakılmasına lüzum görülmeyerek Anayasa'nın ve kanunun ilgili hükümleri ve asliye ceza hâkiminin gönderdiği 1968/4 sayılı dosyadaki belgeler okunduktan sonra gereği görüşülüp dşnld:

"Asliye Ceza Hâkimi, 44 sayılı Kanunun 27. maddesine aykırı olarak konu ile ilgili görülen onanlı örnekler yerine, dosyayı olduğu gibi göndermiş İse de, işin niteliği bakımından bu eksikliğin tamamlattırılmasına yer görülmemiştir.

Anayasa'nın 151. maddesinin birinci fıkrasında "bir dâvaya bakmakta olan mahkeme, uygulanacak bir kanunun hükümlerini Anayasa'ya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının cidd olduğu kanısına varırsa Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar dâvayı geri bırakır" denilmektedir.

22/4/1962 günlü ve 44 sayılı Kanunun 27. maddesi ise, şöyledir:

"Madde 27- Bir dâvaya bakmakta olan mahkeme:

1- O dâva sebebiyle uygulanacak kanun hükümlerini Anayasa'ya aykırı görürse, bu yoldaki gerekęeli kararı; veya

2- Taraflardan birinin İleri sürdüğü aykırılık iddiasının cidd olduğu kanısına varırsa tarafların bu konudaki İddia ve savunmalarını ve, kendisini bu kanıya götüren grşnu ağıklayan kararı.

Esas No:1968/19
Karar No:1968/16

Dosya muhtevasının mahkemece bu konu ile ilgili görülen tasdikli suretleriyle birlikte Anayasa Mahkemesi Başkanlığına gönderir.

Mahkeme, Anayasa Mahkemesi'nin bu konuda vereceği karara resmen ittilâ kesbedinceye kadar, dâvayı geri bırakır.

Anayasa Mahkemesi, İşin kendisine gelişinden başlamak üzere 3 ay içinde kararını verir."

Bu madde hükümlerine göre, Anayasa Mahkemesine, itiraz yolu ile, ancak bir mahkemeye başvurulabilir. Olayda ise, Anayasa Mahkemesine, sorgu hâkimi kararlarını onamağa yetkili merci olan hâkim başvurmuş olup herşeyden önce hâkimin buna yetkili olup olmadığının yani makamının "mahkeme" deyiminin kapsamına girip girmediğinin incelenmesi gereklidir.

Mahkememizin esas 1967/4, karar 1967/5 sayılı ve 7/2/1967 günlü kararında belirtildiği üzere, ceza yargılaması, ortak bir faaliyeti gerektirir, mahkemelere özgü, herkese açık duruşma çevresinde gelişir ve mahkemenin uyuşmazlığı, çözümleyen son sözü olan hükümle sona erer. Bu bakımdan "Mahkemeyi, yargılamayı yapan ve uyuşmazlığı kesin olarak çözümleyen organ olarak anlamak zorunluğu vardır. İptali istenilen hükümde ise, sorgu hâkiminin kararlarını onamak yetkisi, mahkemeye değil, toplu mahkemelerde mahkeme başkanına, tek hakimli mahkemelerde de, mahkeme hâkimine tanınmıştır. Bu hükümden anlaşılıyor ki, kanun koyucu, bu yetkiyi mahkemenin yukarıda belirtilen fonksiyonu dışında görmüş ve bunu mahkeme başkanına veya hâkimine vermiştir.

Durum böyle olunca, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 124. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "mahkeme reisi veya hâkimi" deyimlerinin, mahkeme deyiminin kapsamı içine girmediğini kabul etmek gerekir.

Sonuç:

İstemde bulunan, Anayasa'nın 151. ve 44 sayılı Kanununun 27. maddeleri hükümleri karşısında, Anayasa Mahkemesine başvurumağa yetkili olmadığından istemin reddine, üyelere Hakkı Ketenoğlu, Recai Seçkin ve Ziya Önel'in karşı oylarıyla ve oyçokluğu ile 8/6/1968 gününde karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Üye	Üye
İbrahim Senil	Lütfi Ömerbaş	İhsan Keçecioglu	Salim Başol
Üye	Üye	Üye	Üye
Feyzullah Uslu	A. Şeref Hocaoglu	Fazlı Öztan	Celâlettin Kuralmen
Üye	Üye	Üye	Üye

Esas No:1968/19
Karar No:1968/16

Hakkı Ketenoglu

Sait Koçak

Avni Givda

Recai Seçkin

Üye

Halit Zarbun

Üye

Ziya Önel

Üye

Muhittin Gürün

Anayasa Mahkemesi'nin 8/6/1968 günlü ve 12919 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanmış bulunan Esas 1968/5, Karar 1968/6 sayılı ve 13/2/1968 günlü kararı için yazmış olduğumuz karşı oy yazısında açıklanan nedenlerden ötürü çoğunluk kararına karşıyız.

Üye

Hakkı Ketenoglu

Üye

Recai Seçkin

Üye

Ziya Önel